

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 144.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 144.

PIK V.

Ч 27. СЕРЕДА

2. ЛИПНЯ, 1913.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY,

JULY 2.

1913

No. 27.

VOL. V.

НОВИНКИ.

Лікар шпіоном.

Німецький лікар і дентист В. Кляре, що мешкав в Англії, вистав засуджений на 5 літ тяжкої в'язниці за те, що мав допуститись шпіонства в користь Німеччини. Кляре поробив плани підводних торпед англійської маринарки і продав їх Німеччині. За це постигла його тяжка кара. Шпіонство цвіте в кожній більшій державі.

Не буде американсько-російського трактату.

В політичних кругах Англії ходять вісти, що не буде американсько-російського трактату. Президент Вільсон абсолютно відмовився відмовити в Росію давній торговельний трактат. Доки американські горожане-Жади не дистантуть опіки по своїм повороті в Росію, нема мови о ніяких угодах.

В Вест-Варджені знова страйк.

В місцевості Нью-Ривер оголошено 25 червня новий страйк майнерів. Розпоряджене вишло з головної квартири майнерської ювії. На страйк вишло понад 15 тисяч робітників. Ходить тут о те, що капіталісти не додержали обіцяних уступств для майнерів.

Страйк майнерів в Нанаймо.

В копальнях вугля в Нанаймо триває страйк ще від 1 мая. Всі ювіїні робітники покинули працю. При роботі лишилось тільки чотириох скебів. Вчора знова заманила компанія 4 скебів. Компанія бачучи, що скеби поволі злязять ся, рішила

ся покидати страйкарів з компанійних домів, а заповнити їх самими скебами. От яку роль відіграють скеби в борбі зорганізованих робітників з капіталістами. Чи зрозуміють вони коли, яку ганьбу стягнули на себе?

Катастрофа на залізницях.

На днях мала місце велика катастрофа коло Оттави на С. Р. Р. лінії. Потяг який перевезув ся в ріку, був переповнений самими школьцями емігрантами. 10 осіб убитих а 20 раненіх. Зі служби колійової вправ жертвою тільки один кондуктор.

Убийство в школі.

Недавно доносились в „Р. Н.“, що у Львові застрелив ученик польського професора. Тепер яспіли старокраєві часописі з яких довідуюсь, що ученик називавсь не Сахайло а І. Джигало, кандидат 3 року учительського семінара, застрелив професора польської мови Карла Бутковського. Причиною сего убийства було те, що Бутковський відносив ся не прихильно до учеників — Українців. Він був також головним виновником трагічної смерті Чорнія. Убийника арештовано. Признав ся до вчинку і заявив, що зробив се з особистої мести. Мимо того польські газети хочуть зробити з сего „політичну“ справу і розписують ся про змову всіх Українців в семінарі, щоби стягнути на них переслідування.

Арештоване професорів університету.

П'ятьох професорів медицини на філадельфійським університеті арештовано о-

двох вночі. Треба собі уявити, що то за санітарні відносини в подібних мешканцях. А прецінь істнує департамент здоров'я, якого цілком не наглядати за подібними випадками.

Велика експлозія в Вофало.

24 червня пізно вечером наступила в млині Husted Milling Co. в Вофало велика експлозія. З 170 робітників, які працювали в млині, всею 25 лишилось здорових. 6 найдено вже убитих, а 62 тяжко ранених. Експлозія була так сильна, що тіла убитих найдено около 500 стіп від млина. Матеріальні страти не включаючи відшкодованя, яке мусить заплатити компанія жінкам за погибших мужів, виносить пів мільона доларів. Така то доля нинішнього робітника в капіталістичній системі.

Робітничка Партія Австралії.

Послідних виборів до австралійського парламенту, які відбули ся 31 мая, ліберальна партія дістала одного посла більше чим партія робітничка. Цілий габінет Фішера подав ся до димісії, а на його місце уформував габінет з лібералів. Робітничка партія провадила там державою від 1910 р.

Ми так робимо...

Каже „У. Голос“, що більшому волю, процес то процес. І ми таки так робимо. Чи поніс „Роб. Народ“ страду і яку, чи ніякої, се лишім на опісля. Ви можете дальше крутити, викручуватись, демагогувати, бо-ж самі кажете, що вільному волю. Для інформації ми скажемо Вам лише те, що фонд „Народного Дому“ або Бурси Коцка, а видавництво „У. Г.“ се не з все одно. Тому треба відріжнювати одно від другого, а як же.

Нужда робітників в Чикаго.

Якого щастя заживають американські робітники свідчить хочайби те, що в 7 „кімнатах“ спить 300 осіб. Се не мешканє а радше кримінал. В сімох темних кімнатах з 60 складаних ліжок, які уміщені в одні над двома робітників в день, а з

двох вночі. Треба собі уявити, що то за санітарні відносини в подібних мешканцях. А прецінь істнує департамент здоров'я, якого цілком не наглядати за подібними випадками.

Ми так робимо...

Каже „У. Голос“, що більшому волю, процес то процес. І ми таки так робимо. Чи поніс „Роб. Народ“ страду і яку, чи ніякої, се лишім на опісля. Ви можете дальше крутити, викручуватись, демагогувати, бо-ж самі кажете, що вільному волю. Для інформації ми скажемо Вам лише те, що фонд „Народного Дому“ або Бурси Коцка, а видавництво „У. Г.“ се не з все одно. Тому треба відріжнювати одно від другого, а як же.

Письмо з Заходу.

Хочу донести читачам „Р. Н.“ що в Брітші Колумбії великий брак праці — нарід як вівці ходить без роботи. В Голден 3 землі перестали робити, поверх 200 людей розвігло ся з одного місяця в погоні за працею, — а де її дістати?

Мені довелось ся прихитати до Келгара. Походивши по улицях, а не могучи нічого довідатись як тут іде робота, бо бачу, що по готелях пють як давно пили, полісмени до корту воять, як давно возили, вступивим до одного мешканя, щоб ся розпитати про дещо. І от що я довідав ся.

В хаті застаю 12 робітників, файні хлопці одні вже

під вуєм, а другі уже навить голять вуса. От думаю собі, се добре, зараз щось почую. Питаю я їх: Як вам тут іде робота?

Кажуть мені що зле, бо се го року не можна дістати нігде роботи, а коли дістанеш, то треба заплатити за се. Мене се дуже здивувало. Кажу я тому чоловікови — як се може бути? Коли ви робите, то вам мають платити за вашу роботу. А чому ж ви маєте доплачувати ще до свого мозоля? Чи ви так любите робити? Діставим таку відповідь: Як не дастьте \$60 то не дістаните роботи на стріті. Гей, подумав я собі, то мусить тепер бути дуже легка робота на стріті, бо багато робітників ходять голодних, що ледви ногами волочуть і як перейдуть два рази, то стріт чистий, не треба навіть замітати. Се справді, хто тепер робить на улиці то має легку роботу.

Але оден старенький вусатий чоловік вегає з ліжка таї каже: Гей люди, таж ви грішите, эслиби ви Бога просили, то вам дав би Бог з одного цента 100. Тоді я кажу старенькому:

Ви якось зле просите того Бога. бо торічного року давали люди тільки \$50 а тепер за те що ви просите Бога, то Вам Бог поміг давати тепер \$10. більше як минушого року, бо тепер уже даєте \$60. Уважайте робітників, аби ви не допросили ся аж на \$100 Все те робить сваток з села Оршівців, з Буковини. На імя йому Микхайло Ш а п к а.

Він завів такий систем в Келгарах.

А ще що я чув від одного робітника, зараз вам розкажу: Приходить оден робітник до баса питати роботи. Сей відправив його до вотор боя. Приходить чоловік і питає в хлопчини роботи. Та робота знайде ся, але дай \$10. каже хлопець

Питаю я дальше тих людей: А належите ви до якої партії? Сумна була відповідь: А що поможє нам партія? Питаю дальше, а читаєте які газети? А що поможуть нам газети? Гей, подумав я собі, то се ті люди що в старім краю боять ся навить оселедець завинуті в папір, а несуть голого за хвіст головою в долину, боять ся взяти паперу до рук, бо жандарм скаже що він соціаліст.

Здоровлю всіх читачів „Р. Н.“

Іван Чабан.

26 червня 1913 р.

ВСЯЧИНА.

Писані газети.

У нас всі газети друкуєть ся на друкарських машинах. Така робота є надзвичайно скоро. В однім дні можна видати кільксот тисяч примірників газет, які сейчас розсилаєть ся залізницями і почтами до передплатників. В Персії одначе иньші установи. Там також виходять газети, але писані. Хтось, що має гарне письмо, пише цілу газету таким чорнилом, що опісля на відповідних машинах можна його відбити в більше примірниках. Відбите письмо остає таке саме, як писане. Першому тому не люблять друкованих газет, бо кажуть, писемо в них погане, а вони люблять читати писемо гарне писане з всілякими оздобами.

Що люди їдять?

Дивним буде нам видавати ся, що деякі народи їдять землю, ба навіть уважають її за присмак. Хто може їсти землю — запитаємо? — Швеці, що дикі народи. Одначе ми тим разом помилимо ся, бо землю їдять не лише дикі народи Африки і Америки, але й також народи культурніші, народи європейські, Американські дикуни їдять „білу глину“ будь то сиву, будь то печену і приправлену з иньшими стравами. На їх торгах можна подібати торговців, які виключно тим приєднаком торгують та не малі гроші за се збирають. Ту дивну навичку находимо також у народів європейських. І так в Фінляндії додають до хліба мелену глину. Швеци їдять рікрічно кілька кількграмів глини під назвою „хлібова мука.“ Мешканці Уралю додають до хліба меленої гіпсе, аби хліб, як вони кажуть, лише смакував. Инші околиці, де їдять землю, є Стирія, горішня Італія і остров Сардинія, де землю продають по торгах неначе иньшу потрібну поживу. Чи нашому чоловікови такий приємак смакував би, сумніваємо ся. Так як ріжні звичаї і обичаї у ріжних народів, так і ріжний смак.

Вже вишло з друку і розсилає ся друге число „Кадяло“. Хто не може прислати передплати а хотівби прочитати його, хай присиле за 10цт. стемпів, а ми йому вишлемо.

„Kadylo“

880 Main St.

Winnipeg, Man.

Відновляйте передплату на „Р. Н.“

Краяни!

Всі люди, котрі хочуть посилати гроші до краю хай удають ся до нас. Ми посилаємо гроші так, що там в краю рівні дістають.

Почта і зміне від 1 доляра коштує лиш 2 центи.

Люди, котрі не мешкають в Винніпегу, можуть до нас прислати гроші, а ми пішлемо до краю і їм зараз вишлемо реценіє. Також як маєте чеки то пришліть до нас а ми приймемо так як гроші.

Ми спроваджуємо людей з краю

скоро і так, що не мають жадного клопоту в дорогі. Також продаємо піфкарти до краю на всі найліпші шифи і міняємо гроші на краєві.

Продаємо марки краєві і канадійські.

Офіс отворений щодня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION

S. GENIK, ЗАВДАТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.

667 Main St. Winnipeg, Man.

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
Виходить щотижня.
В Вінніпегу, Ман. (Канада), під ч. 144 Higgins Ave.
Редактор і адміністратор Ів. Навізівський.
Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само.

"ROBOTCHYJ NAROD" (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
(Affiliated with the S. D. Party of Canada).
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
Published weekly by
THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
J. NAWIZOWSKY, EDITOR AND MANAGER.
Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Промова т. Чхеїдзе в парламенті.

Ось тут подаємо промову т. Чхеїдзе, соц. дем. посла до російської Думи. За сей сьмільний виступ та критику п'яніства, — чорносотенці і октабристи вигнали т. Чхеїдзе на 5 засідань з Думи. Іх вкололо те, що Чхеїдзе представляючи жита а науку понів, опирав ся на тексті Сьвятого Письма.

Те, що говорив т. Чхеїдзе про російських понів, можна пристосувати до всіх других, бо всі вони далеко а далеко відійшли від тої науки, яку голосив іх учитель.

Панове члени Державної Думи!

Попередній бесідник виступив в ролі критика духовенства і його знаня в дуже мягкой формі, як се виглядає представителеви центра. Я хочу сказати, що виступаю сьогодні в ролі для мене надзвичайній... в ролі збаудившого з правої дороги, котрий тепер конечно бажає висповідатись.

Річ в тім, що 9 мая в кульорах з Божою помічю вашого парламенту, стрінула мене група правих селянських послів і поздоровла з днем ангела, а один із них подав мені руку і пожелав, щоби Господь Бог нарозумив мене кінцею кінців... та щоби я вступив на правдиву дорогу. Я скажу мої панове, що сі слова заставили мене призадуматись, а так як в самий сей час я був занятий думкою оціненя маатку Сьвятійшого Сінода, то і опер ся іменно на питаннях релігійного характеру, головним чином на духовенстві. І ось опрацювавши декотру оцінку в області сего питання, я не сподівано прирешив до цілковитого нового виводу, я переконався, що я дійсно заблудив ся в сім питанні, і що теперішнє духовенство безусловно стоїть на висоті свого звання. Хід думок, котрий привів мене до сего, був менш-більш в слідуєм порядку: що представляє з себе духовенство, які його задачі, цілі, і якою дорогою йде воно до сповнення тих задач, тої цілі. Ми прекрасно знаємо, напр. думав я, що шляхта (дворянство) представляє собою? Она представляє з себе передову частину суспільства в Росії, або точнійше — по думці посла Маркова — се розум народа, ну, а як ви знаєте, розум сей вимагає для себе 50 мільонів лішньої землі.

Але інакше стоїть справа з нашим духовенством. Если по думці Маркова 2-го шляхта се розум народа, то я думаю, що духовенство — се душа народа, бо воно вчить нас, що про тіло не треба дбати, що се марниця, душа лише безсмертна і про ню треба пам'ятати, що на сій землі, ми просто кажучи гості: сьогодні живець, завтра тебе нема, з землі повстанься, в землю й обернеш ся.

Після науки православного духовенства, теперішнє жита, жита земне, з приготуванєм тільки до ліпшого жатя, жатя позаробового. Хтож підготував нас до того жатя? Само собою розумієсь, що духовенство, воно приходить і улекшує нести нам тягар земного жатя. А тягар сей, дійсно дуже а дуже важкий. Бо наше тіло, як вчать духовенство тягне нас до ріжного рода покус: кожний з нас любить виняти і добре наїстись, кожний з нас бажає мати хороший дім, автомобіль, инший знова стараєсь о землю, а це инший любить гроші. Так от, як раз в таку хвилину покус, духовенство і підходить до нас, щоби вратувати, так скажу нашу душу від смутку, горя та похотий... і намятаючи, що віра без діл а мертва, воно подає нам примір того жатя, яке веде нас до ліпшого позаробового жатя. Візьмім прим. заповіді Христа: „Лекше перелісти верблюдови черв ушко ігди чим дістатись багатому до царства небесного“, учив Христос, як ви знаєте. „Велика платня понижує достоїнство тих, що получают її, учив нас сьогодні отец Остроумов, і от, панове, для сповнення сих заповідий, дістають що року: Митрополит московський 6,000 рублів платні, 8,000 р. на удержаня, 6,000 р. від монастиря Чудова, 12,000 р. від Троїцької лаври, 45,000 р. в Іверської кааліці, всего разом 82,000 рублів. Митрополит

каївський: 5,000 р. платні, 4,000 р. на удержаня, 10,000 р. з архиєрейського дому, 60,000 р. з Печерської лаври, — всего разом 84,000 рублів. Митрополит петербургський: 5,000 р. платні, 4,000 р. на удержаня, 250,000 р. з Невської лаври, — всего 259,000 рублів. Слабше, представляєсь вже справа в архиєпископах. Приміром казанський і володимирський дістають лише по 40,000 рублів, а Володимир Карлович дістає всего 18,000 рублів в рік.

Дальше, панове, „добро маз від діавола походить“, учив сьв. Іван Золотоуст, і в імя сєй заповіді мають землі: 245 церквів від 250 до 500 десятин; 50 монастирів від 500 десятин више; 14 монастирів від 1,000 до 1,500 і 15 монастирів по 1,500. Варгість тих земель вносить 116 мільонів рублів, а дохід від 3 до 4 мільонів річно.

Дальше, так як істнує особиста власність, то істнують і суди, і судові процеси, роздори, війни, повстаня, гріхи, несправедливости, убиєства. Відки те все походить? Одною від власности. „І так братя, стерожімоєсь володти річима на власність, або по крайній мірі, стерожімоєсь любити іх“, учив сьв. Климент. А чи здержують ся наші монахи від сего, коли вони мають землі на власність більше чим 28,000 десятин?
(Дальше буде).

Що значить бути соціалістом?

Бажаєте, щоб я вам ближше пояснив, що то значить бути соціалістом. Один чоловік не мав прага говорити в імени соціалізму, тому я хочу лиш вам сказати те, що я сам і багато инших людей гадають про се.

Бути соціалістом, значить: передовсім признавати кожній людині таке право, якого чоловік для себе бажає; признавати кожній людині право стремити до щастя і здобути все то добро, яке може дати жита; на основі сєй засади признавати повну рівність між своїми інтересами а інтересами других людей і утворити такий суспільний лад, у яким кожний міг-би розвивати свобідно свої і роджені особіности.

Бути соціалістом значить працювати над усуненєм всяких привілієв і над зведенєм рівности в економічній і політичній житю; то значить стремити до знесеня пересгарілих, ненавистних границь між бідним і багатим, між підвладним а паном, щоби була лиш одна класа людей, які мали би обовязок і можливість працювати, і які не сьміли-би нікого заставляти працювати на себе і визискувати других.

Бути соціалістом, то не значить ладити побіду для одної якоєсь партії, дати власть у руку одній лише частині народу. Ні, се значить працювати для такого суспільного ладу, у яким всі робочі сили злучать ся гармонійно до праці для добра усього загалу без ріжничі нації і віри. Мир має наступити на місце війни; взаїмні прислуги і симпатії на місце теперішнього егоїзму, а солідарність інтересів на місце хвжого самолюбства.

Бути соціалістом, значить, розуміти значінє організації для суспільности і для цілого людства і забезпечити кождому єго власність і багатство, там способом, що утворять ся багатство суспільне. Кожний член суспільности у будуччині буде мовби акціонером великого товариства; його добра воля, праця і опосібности будуть членським пайом у тім товаристві, а загальний виск того товариства розділять ся справедливо між тих всіх, що єго заробили.

Бути соціалістом, значить дорожюю організації здобувати цілковиту свободу, таку, якаби давала кождому доступ до освіти і знаня, таку, якаби у приватнім і публичнім житю зробила конець панованю багатів над бідакми, таку, якаби усунула власть одних над другими і довела нас до такого устрою суспільного, у яким кожний мусів би слухати лиш свого сумління і розуму.

Бути соціалістом, значить вірити в то, що сей великий переворот суспільний може бути довершений тут на землі, вірити, що се є в гармонії з бажанєм кождого благородного серця і здорового розуму і що се годить ся з вислідами науки, і з теперішнім напрямом історичного розвою.

Але той не є соціалістом, що обмежує ся лиш на лівну і мертву віру і тиху надію на таку будуччину. Соціаліста півзати по словах і ділах; соціаліст працює без боязни і ваганя над тим, щоби перегворити всі питання часу: наші привички і потреби, гадки і уладженя, мораль і штуку, родину і фабрику.

Одним словом: бути соціалістом, значить працювати для такого сьвіта, який би був відповідний до нового способу продукції і до засад демократичної рівности; для такого сьвіта, який ніколи не буде скінченній і доскональній, але у яким все буде місце для чогось ліпшого. Такий сьвіт, у яким свобідно вможуть розвивати ся свобода і солідарність, у яким багатство суспільности, сьвітло і мораль, справедливість і щастє буде уділом кождої людини.

Щиріть „Робочий Народ“ і „Радило“.

Молотільня.

(Переклад з ромунського).
При машині.

Скільки то гримоту й шуму не робить нова молотільня нашого дідача. Вітер носить дим і цару навкруги машини, аж доки не розпрістре іх на землю. Порох облягає єї немов хмара, в'їдає ся в очи і уха робітника і наслідє на єго лице й руки. Задля пороху не видно машини здалека і здаєть ся чоловікови, що зближає ся до великої курави. В середині сєй курави увихають ся від сходу до заходу сонця около сорок росітників: мужики, жінки і діти. Одні носять золоті снопи із панських стогів, що під боком зложені; другі, се передовсім дівчата кидають снопи робітничові, що стоїть при машині. Він повертає своїм ділом дуже скоро немов машина, яку пара гонять. Скорієнько розв'язує він снопи й вуєває іх в ненаситну нашу машину, яка-їх поглотує. Не легко догодити єй проклятий машині. Скільки-би їй не дати, все она молотить, добре чи лихе, а робити робить. Зі всіх сторін машини висипують ся частинки робітничої праці: з одної сторони вибієть зерно, із заду висуркують чотири залізні зуби голу солому, а із споду винадає солома на землю. Недалеко отворів, відки виходить зерно, стоять робітники, насипують іх в мішки і носять до возів, які відносять зерно до магазинів дідача. Дівчата і хлопці збирають солому стягають єї граблями на купи. Сі купи в'язуть мотузом, волочуть іх на бік і складають в стирту.

Праця при машині є дуже тяжка і шкідлива здоровлю робітників. Особливо шкідливий є порошок, який спричинює біль в очах і кашель. Нераз буває гірше. Коли машина зловить за полу робітника і оджй дістане ся межі колеса, то потягнуть они і робітника за собою і помлять єго. Є багато молотільень і в нас, і рік річно росте іх число, але певно нема ні одної, яка би не була покроплена людскою кровю. Є багато таких, що вкоротили не одному робітникови жатє або зробили єго калікою.

Слухайте, що в нашім селі стало ся 14 липня 1898 р. Було понад вечір. Машина змолотила вже один стіг пшениці. Робітники почали розбирати новий стіг. Денна спека уставала, а дідач виїшов сивим конем у доли. Кінч був утомлений немов ті нещасливі робітники, які працюють як худоба через ціле жита для збогаченя свого дідача, а за се дістають від него малу плату, яка їм ледви що вистарчає до оплаченя податку.

Коли робітники узарили дідача, втішали ся дуже, бо думали, що він їх угостить і відпустить до дому. Дівчата почали навіть єснать.

Але дідач був в лихім гуморі. Він не виспав ся добре по іді і його голова тяжла від вина, яке він випив при обіді. Він був також лихий, бо жінка сварила єго за те, що бігає за сільськими дівчатами.

Вже здалека почав він сварити. „Ви нероби, ви не доглядаєте добре машини, она гуде немов-би була порожня!“ І він почав лаяти всіх робітників але найбільше того, що годував машину.

Сей робітник називав ся Андрій Гарний. Всі робітники говорили і дідач знав се добре, що Андрій був найліпшим робітником при машині.

Дідач дальше лаяв не вгаваючи. Андрій не дивив ся на него і робив свою роботу. Як раз се вразило дідача. „Як Ти сьмієш не відповідати, коли я до тебе говорю проклятий!“ кричав дідач. На се мусів звернути ся Андрій до дідача не переставачи робити. Се було його нещастєм, конець його оджй вхопила машина і в млі ока потягнула його немов сніп у свою пащу. Всі робітники закричали із переляку, а машинає затримав машину. Але се було запізньо. Права рука по локоть і права нога по коліно були поломані в кількох місцях. Кости стирчали із шкіри, а голова єго була побита. Єго товариші витягнули із машини і поставили на землю. Дідач поставив другого робітника на місце Андрія, щоби машину годував. „Машина не сьміє і одної години стояти задля одного дурного мужика“, скавав дідач і не позволив навіть робітника на се, щоби понів Андрія до дому. Сей мусів до пізної ночі лежати простертий на землі, доки не приїхав єго родич і не відвіз до батьківської хати. Коли стара мати Андрія узарила єго поломаного і напів мертвого, почала йойкати і плакати; а батько єго спустив лише голову і скавав: „Прокляті дідачі, злісьте маз діти.“ Андрія розібрали, обмили єму рани і покладали в ліжко. Він був непритомний, немов би умерлий. За якийсь час ростворив Андрій очи і коли уздрів свою матір, скавав: не плач, не плач! і знову зімлів.

Дещо з Монтреалу.

Надіслане.

В 25 ч. „Укр. Голосу“ відчиті, та підписав од- студент Крисоватий написав превелику статью, в якій не доказує, а лише показує що він може, помішав го- рох з капустаю як то мішав на своїм велико-програмо- вім відчиті, та підписав од- ного з найдіяльнійших членів чатальні М. Драгоманова, а то п. Вас. Кобітовіча. Перше усеєго мушу зазначити, що Кобітовіч не то щоб здобути ся на таку „фі-

льозофію“, але навіть володє добре українською мовою в письмі, як говорив в Монтреалі. О, ні, Крисоватий, він сам панав ся, що се Ваш матє і Ваша бааграница.

Колієв і п. Крисоватий писав і говорив ліпше, старав ся о „опінію“ та ванє“ між народом. Та вдоває став сходити з єго горизонту а свої розбурхав і нерви заспокоювати когосем. Тоді поле до- ці находить не між наро- а в шинках. Сам він за- чив, що півтора року свідтатий від політич- сьвіта. В останних ч- зродилась в него думка- ти в Канаду. Після ли- який він написав до т- валишина, то щось ст- ного, чого не обіцяв- що суботи і неділі від- з соціальної науки, по- лєнє нашої ідеї, духа, з- лізованє цілого Монтре- словом в золотих горах- дорожний мінерал. Але- во, коли тільки при- так свою роботу зачав- Мехового „Емплоїмен- фісу; шби став критич- ти, що Мех не знає я- го розвинути, прита- людей та брати гроші. зумієсь Мех одушев- таким соціал-демокре- що хоче його інформу- та приймає його в рад- го борючого ся за украї- потоптані права „Ем- мент“ офісу і дає- \$7 на тиждєнь. Не від- думаю буде, коли розе- мось в справі зарібкова- сего офісу. Крисоватий- няє від сьвіта до сьвіт- стаціях, ульцях, куп- ки понаде, живляючи- можливих способів агі- з „революційним“ ка- ми „Сьвіт до сьвіта.“ П- кий горячий пропа- вдасть ся йому асенте- тв до сі-п'я-р-ських т- 15 нуджарів по \$5, ш- кі разом \$75, дальш- до варетатів та чеме- ня ульць по \$2, що р- \$20 — отже всего разо- Тепер почислім видат- го офісу, а побачимо, ч- за „революцій“ і хто- виходить. Рент офісу \$1.50, телефон 25 ц., сенс і друки \$2.00, ч- гада агентів, одного- а другого, себто п. І- ватого \$1.17, дві крей- кі з'уживаєсь на ши- захиляюванє робіт 10- жє всего разом видєє- 52ц.— а вже кажім за- \$10, то все таки для- Мєха лишаєсь \$85. От- не роблячи нічого, простована півматих- рив, заробляє денно- Крисоватий за свою- 1 д. 17 центів. Як ска- же Франко, то Крис- є продуцент-робітни- Мєх маленький ка- буржучок.

Але всякий чоловік на ділями і після сего лаяни на будучє. Те- чу снімнути за со- яка мала місце 8 черв- ливо сєй шайки чи х- вати комітету, котри- дав ся з студента ун- тету Крисоватого, Панака Цибуха. Х- кого, Куріци та дур- го, зфанатизованого

льозофію", але навіть не володіє добре українською мовою в письмі, як говорять в Монреалі. О, ні, пане Крисоватий, він сам правив, що се Ваш матеріал і Ваша баагравила.

Колись і п. Крисоватий писав і говорив лише, як старався о „опінію" та „аванс" між народом. Та не відважив став сходити з свого горизонту а свої розбурхані нерви заспокоювати аль-коголем. Тоді поле до праці находить не між народом а в шинках. Сам він зазначив, що півтора року був відтятий від політичного світа. В останніх часах зродився в него думка іхати в Канаду. Після листа, який він написав до т. Ковалишина, то щось страшного, чого не обіцяв він: що суботи і неділі відтятий з соціальної науки, поглублені нашої ідеї, духа, організованого цілого Монреалу, словом в золотих горах ще дорожий мінерал. Але диво, коли тільки приїхав, так свою роботу зачав від Мехового „Емплоїмент" офісу; ніби став критикувати, що Мех не знає як його розвинути, притягати людей та брати гроші. Розумієсь Мех одушевляється таким соціал-демократом, що хоче його інформувати, та приймає його в ради свого борючого ся за українські потоптані права „Емплоїмент" офісу і дає йому \$7 на тиждень. Не від річи думаю буде, коли розбереться в справі зарібокванія з сего офісу. Крисоватий гнає від світа до світа по стаціях, улицях, куди тільки попаде, жививаючи всіх можливих способів агітації, з „революційними" кличками „Свій до свого." По такій горячий пропаганді вдасть ся йому асентерувати до сі-пі-яр-ських тайнів 15 нуждарів по \$5, що робить разом \$75, даліше 10 до варстатів та цементованія улиць по \$2, що робить \$20 — отже все разом \$95. Тенер почислім видатки сего офісу, а побачимо, що тут за „революціями" і хто на ній виходить. Рент офісу денно \$1.50, телефон 25 ц., лайсенс і друки \$2.00, пропаганда агентів, одного \$2.50 а другого, себто п. Крисоватого \$1.17, дві крейди, які з'уживаєсь на писаня і захвалюваня робіт 10 ц. Отже все разом видаєсь \$8.52ц. — а вже кажім хай буде \$10, то все таки для пана Мехи лишаєсь \$85. Отже Мех не роблячи нічого, крім простованія пімятих долярів, заробляє денно \$85, а Крисоватий за свою працю 1 д. 17 центів. Як сказав отже Франко, то Крисоватий з продуцент-робітник а п. Мех маленький какороч-буржучок.

Але всякий чоловік живе надіями і після сего будувати на будуче. Тенер хоч спіймути за сю комедію, яка мала місце 8 червня. Цілю сеї шайки чи хочу сказати комітету, котрий складав ся з студента університету Крисоватого, Мехи, Паника Цибуха, Хлопецького, Куріци та дурноватого, афанатизованого І. Ва-

чка (старшого) було зібрантя шейра і видавати „газету" в такім порядку: На першій сторони мали бути поміщені [а може буде ще] найліпші в світі лікери, Employment office, Мехова „потраць" і т. п. На стороні другій: Чого хочуть католики; на третій: безпартійники; на четвертій: де-що про стрільців. І може булоб пощастилось ім в сім ділі, колиб мудрійше вели цілу справу, та колиб не ті кляті соціал-демократи, що посьміяли виступати проти п. Крисоватого. Я хотів би запитати того справді не дикого а таки божевільного „соціал-демократа" п. Крисоватого, що подав він народови про франц. революцію? Чи сказав він хто, за що і від кого поляг в ній? А чи знає він се? А парижська комуна? Чому про се ані словечком не згадали? Ви в своїм посланю радите нам читати не тільки „Р. Н." а „Добров Новини" а кажете, що конечно треба знати історію свою і чужого народа? Колиб Ви знали, то булоб сказали народови, а то покрутились як фірман багатого тай кінець. За Ваші інструкції щира Вам дяка — держіть їх для своєї шайки. Ви пишете, що монтр. соціалісти розуміють ся на соціалізмах як свиня на перци; — ми скажемо Вам, що Вас і за свиню ми не промінялиб і будьте певні, що за Вашим гумбугом не підемо, бо тут було вже багатов таких пташків як Ви, а винні всі вони консервативні та ліберальні підтирачи. Коли бачились, що з промов Гниди і Дмитришина не можна було довідатись нічого позитивного, так чомуж Ви сиділи тихо мов з водою в роті? Там була нагода збити їх погляди. Між іншим Крисоватий кпить собі, що наколи приїде до війни, то т. Гнида, закличе весь люд і піде з ним на цара і Гасбургів. Мені дивно що п. Крисоватий дс нині не знає се, що всі соціалісти з'ринучо проти царя, королів та їх династій, ну, а будучи такими, голосять революційний бунт проти них. І не лише Гнида, але перед ним і по ній голосити будесь такий бунт. Пам'ятайте, що соціалісти з'ринучо противні навіть Вашим стрільцям, а не то що царам та королям. Писати таке що Гнида запротестує і вже війни не буде, а ніщо инше як тільки Ваше безглузде, бо проти війни протестує не один Гнида, не лиш українські соціалісти, але соціалісти всіх країв і народів.

Отже Ви за дуже чорно-жовтий патріот пане Крисоватий. Знаєте, брехати і навіть не червоніти як се Ви робите, не пристойть панам з університетським освітаням, — бо ні соціалісти ані Гнида не вступали проти школи, а тільки проти Демидчука, який ввав жертвою наслідком своїх інтриг. Пам'ятайте, що виступати проти попа, се не значить, що виступаєсь проти релігії або бога. Тов. Гнида по-яснив прецінь, через що Де-

мидчук знайшов таке при-нятя серед Монреальців. І як Гнида так і всі соціал-демократи були і з за школою. На галі отже ходила квестія не про то, чи має бути школа, чи ні, але яка має бути школа. Мв тільки жаліємо і дивуємось на що Ви зійшли і в що вбрали ся. Колись повороримо ще про се більше. А тепер вправляйте дальше своїх стрільців....

Той сам.

Як українські буржуки загарбали людський гріш в Монреалі

В місяці червня с. р. минуло два роки, як то в Монреалі Тов-о „Самопоміч", читальні ім. М. Драгоманова і Січинського приступили до будови українського „Робітничого Дому". Скликали валикий мітінг, запросили на него М. Хандогу з Нью-Йорку, видрукували відповідні відозви та порушили справу в „Р. Н." і „Гайдамаках". На сім-же мітінгу зібрали купку долярів і вибрали урядників, які заручили перед народом словом честі, що все попровадять чесно і добре.

І ось, пробігло вже два роки від того шумного віча а справа смить, прикрита мовчанкою. Робітничим грошем, який прийшов робітничови в заміну за його кров і піт, користує ся кількох буржуазних лиць. В чімже діло? — запитає хтось. Діло в тім, що на урядників до робітничих грошей вихалоєсь кількох українських буржуків. Найголовніший уряд, се з уряд казіара попав ся Г. Мехови, котрий дав слово честі, що ручить за себе \$2,000, які бонд мав вложити до банку. Та сего він не зробив. 200 долярів, які колектори зібрали і віддали Мехови як касіарови, мін ужив на ріжні „цїли".

Дальше в порозуміню з головою, не скликувано засідань. Прийшла нарешті черга на кооперативну спілку, котру як сказав Мех мав провалити М. Хандога а рівнож і видавати нову газету. Зібрано на шейра \$250, вибрано людей видренувати стор, та полинено вже Мехи. Віда, що-ж він робить? Йде з касієром спілки Вепруком і наймає стор на свою руку. Коли опісля стор розв'язав ся, в його руках ляпило ся \$75, якими мав заплатити рент. Чи рент заплачено симп грішми — ніхто не знає, досить що нема на се ніяких ресітів. Коли сокретар „Робітничого Дому" „І. Г." скликав засіданя комітету аж два рази, щоб довідатись на де гроші, то ніхто з сих панів не явив ся. Доперва на весні 1912 р. на порученя відділу ім. М. Січинського т. Гнида скликав ще раз в сій справі мітінг і на йому явив ся вже п. Мех. Коли запитано що з грішми, то він відповів: „Скаржте мене до суду" — йогож при-

клонники знова відновили: Статутом „Робітничого Дому" можете собі підтерти"... Коли в маю сего року закликано Меху на мітінг Тов-а ім. М. Січинського і домагано ся, щоб він сказав кілько грошей в касі, Мех відповів що не знає — одно що знає то те, що в 1912 р. робив він представленя і стратив на ній \$45. Сей недобір покрив з каси „Робітничого Дому". Але, коли т. Гнида сказав, що він знає кілько в касі грошей, Мех ніби з браку часу забрав ся з галі.

Він може й віддав би сі гроші, але жде, бо йому крім офісу бажаєє і то дуже видавати нову газету. Се давно булоб вже сповнене, але не було редактора, бо самий Мех се людина дуже бідна в голову. Течер коли з'явив ся п. Крисоватий від стрільців, все буде вже добре. Як відомо Монреальцям в Тов-і „Самопоміч" з околу \$500; — як се можливо, аби Мех не ужив їх на якусь нову пшатку? Він-же на се давно розтворив хавку, — але певно скорше задавить ся, чим дістане сі гроші. Члени аж надто добре вже знають хто є пан Мех, коли від одного робітника за пожичку \$12 зв'язав за два тижні аж \$4 проценту. Я увірений, що тепер ще хтось скаже дещо про пана Меху.

Член „Самопоміч".

Від Центр. Заряду Ф. У. С. Д.

В місяці червня Ц. З. видав відозву, в котрій оповістив, що летючка поьявить ся при кінці червня. Позаяк по винішній день надіслано до Ц. З. дуже мало адресів, — тому летючка явить ся пізнійше. Ц. З. зв'язав всі відділи і товаришів, щоб скорше прислали свої адреси, бо від сего буде залежати час випущеня згаданой летючки.

Видавничча Спілка „Р. Н."

Дня 27 червня Е. К.—Федерації обговорив справу „Р. Н." і в найближшій часі Ц. З. зробить засіданя та відповідь на Ваше письмо.

Центр. Ком. С. Д. Партії в Винніпегу.

Ваше письмо Ц. З. одержав і на першій засіданю зв'язав його під розвагу. Позаяк справа важна, тому ми відложили її на слідуєче засіданя. Наша рада однак з, що ліпше буде, коли вибереге з обох сторін партійних судів і самі залагодите справу.

Відділ Ф. У. С. Д. в Едмонтоні.

Дорогі Товариші! Над вашим письмом ми застановлялись. Кожний товариш може заробляти на житя при якій будь праці, чи бізнесі, виключаючи політику, але тільки в чесний спосіб. Однак коли такий товариш ширить анти-соціалістичну думку, а підчас альбертійських виборів по-аднаєсь навіть з Кремаром за ріжки долярів, щоб сей ставив свою кандидатуру

до провінц. парламенту та ззивав нарід, аби брав собі примір з „народної" ге-шефтарської організації, то Ц. З. уважаєє таких „товаришів" відділу а навіть членів Ц. З. за зрадників своєї партії. Треба занотовувати всі їхні поступки, а прийде з'їзд Федерації, тоді осу-дять ся справу.

До відділу Ф. У. С. Д. в Монреалі.

На засіданю 28 червня Ц. З. зв'язав під розвагу виступ і справу Я. Крисоватого і Г. Мехи. Остаточо рішено, що монреальський відділ Ф. У. С. Д. не може прийняти Я. Крисоватого в свої члени, позаяк він показавсь не соц. дем. а провокатором, якого треба гоцити скрізь від себе. Що до Г. Мехи, то сей чоловік не з нічим більш як пнявкою робочого люду за що треба пиятнувати його кожний поступок в „Р. Н."

А Дмитришин, секр. Ф. У. С. Д.

КОНВЕНЦІЯ

Укр.-англ. учителів з провінції Манітоби відбуде ся в Винніпегу в сали публичной школи „Strathcona School" Cor. McGregor St. and Burrows Ave. 11-го і 12-го липня с. р.

Перший день, 11-го липня, буде занятий учителями після низше поданой програми.

Другий день, 12-го липня, буде занятий загальними народними зборами, на котрі запропнуєть ся всіх Русинів-Українців.

11-го липня 1913 року.

Початок о пів до десятой рано.

- 1). Отвореня конвенції председателем О. У. У.
- 2). Справозданя секр. скарбника О. У. У.
- 3). Вибір президії на час конвенції.
- 4). Вибір уряду О. У. У. на біжучий рік (Увага. Лише члени О. У. У. матимуть право голосованя при сих виборах. Хто не з членом нехай вишпешть ся).
- 5). „Значіня українсько-англійського учителя".
- 6). Дискусії по поводу реферата.
- 7). „Ідеал Учителя" Реферат д. В. Мігайчук.

8). Дискусії по поводу реферата.

9). „Значіня рідної мови в освіті".

Реферат д. О. Жеребко В. А.

10). Дискусії над рефератом.

11). Внески в справі О. У. У.

12). Дискусії над внесками. Висше подана програма може бути змінена завдяки сподіваням що шановні гости з Галичини дд. Карманський і Пачовський будуть ласкаві ниголосити реферати на якісь хосенні теми.

Колв же покажеть ся, що одного дня буде за мало для нарад учителів, тоді продовженя буде на другий день т. е. 12-го липня, а загальні збори відбудуть ся по конвенції, або вечером.

Заряд О. У. У. щиро просить всіх пов. тов. учителів і учительок, Русинів-Українців, членів і не членів О. У. У., аби прибули на конвенцію без ріжниць, ні їх чи то перміти, чи дипломми, чи сертифікати, чи релігійні або політичні погляди.

Так само просить ся тов. учителів з Саскачевану і Альберти о близьку участь в сій конвенції.

Заряд О. У. У.

К. Продан Т. Марцінів предс. секр.

До тов. учителів.

Увага. Пам'ятайте, що конвенція укр.-англ. учителів відбуде ся там і тоді як було і з о-голошено.

Заряд О. У. У.

К. Продан Т. Марцінів предс. секр.

Важне для російських робітників в Чикаго.

В короткім часі приїде до Чикаго тов. Шатов який вголосить для робітників кілька рефератів. Час і місце буде подане оісля.

Рос. Робітнича Група в Чикаго, С. Лебидинський.

ПОШУКУЮ

своїх Товаришів Івана Чабана і Антона Мартинишина. Хто знаєв їх адреси, прошу зголоситись до:

N. Lupul Box 322 Canmore, Alta.

НОВІСТЬ!

ВЖЕ ВІЙШЛИ І ПРОДАЮТЬ СЯ ЧЕРВОНІ ЦВІТИ.

1. Лист до України.
 2. Лист поневоленій Україні. Лист з далекої України.
- Сі листи мають звернене вістре проти гнобленя робочого народа панам.
- Кожний відділ, товариш і читач повинен купувати листи „Червоні Цвіти" та ширити як найбільше.
- Листи праукрашені червоними цвїтами 12 за 35ц. — 100 за \$3.00.
- Без цвїтів з свободним місцем на дописку 12 за 25ц. — 100 за \$2.50.
- Хто хотів би занятись продажею листів, той дістане відповідний рабат.
- Друкуюсь і незабаром вийде „Червоний Кобзар". Замовленя слати до:

ROBITNYCZA KNYHARNIA Box 1051 Montreal, Que.

Grand Clothing Co

Першої класи штор з уборами на північній Винніпегу, де можете дістати різного роду убрания від ніг до голови: Сути (убраня), капелюхи, черевки, сорочки, спідне шмате, сподні, кюфри, валізки, (дощівники) Rain Coats, коци, ковдри і т.п. Наші ціни є умірковані і приступні. Також вислаємо замовлення і на провінцію. Ми одержали більшу скількість різно-родних убранных, на які ми поставили спеціальну знижку о 45¢ на доларови, так не опустіть сеї нагоди.

Наша обслуга є скоро і чесна.
Властители: **Katz i Field.**
GRAND CLOTHING CO.
800 Main St. Winnipeg.

Русько-німецький шпиталь

Dr. G. Kalichman-a

Спеціальне лічене хоріб венеричних (сифіліс, трипер і др.) хірургичних, внутрішних, жіночих, очних і ушних.

Найновіше і найпевніше

лічене сифіліса „606“ проф. Ерліха. Лічене полового бесилля, Лічене електрикою. Лізаретна висилка по колоніях на надісланому вадатку.

OFFICE & HOSPITAL

453 Selkirk Ave. Winnipeg.

Phone: St. John 1772.

Потрібно мушин і женщин

до науки голарського ремесла. Комплетний курс в вісьмох тижнях. Користайте з спеціальної омаї, бо ми платимо процент під час науки. Знаряди даром. Інструктори - експерти, 17 літ в 45 школах.

MOLER BARBER COLLEGE

220 Pacific Ave. Winnipeg

Dr A. SILVERMAN

Русько-польський лікар. Спеціаліст венеричних, наскірних і внутрішних недуг. Лічить також всякі недуги жіночі.

Ординує в офісі на:

395 Selkirk Ave.

Телефон: St. John 1716.

DR. T. G. MOXNES

ДЕНТИСТ

620 1/2 Main St.

Winnipeg.

Двері з Loggan Ave.

Витягає зуби без болю. — Говорить по польськи і німецьки.

Кілько видає Европа на військ.

Англійський філантроп Сир Марк Вектер видає брошуру п. з. „Англія, Німеччина а европейський мир.“ в котрій подає слідуєчі цифри о воєнних видатках Европи.

Видатки на армію;
Росія 1,060,000,000 марок
Німеччина 940,000,000 „
Франція 760,000,000 „
Англія 560,000,000 „
Австрія 460,000,000 „
Італія 340,000,000 „
Другі держави 700,000,000 „
Разом 4,820,000,000 марок.

Видатки на флоту:
Англія 900,000,000 марок
Німеччина 460,000,000 „
Франція 360,000,000 „
Росія 360,000,000 „
Італія 180,000,000 марок
Австрія 120,000,000 „
Другі держави 120,000,000 „
Разом 2,590,000,000 „

Отже річно видає Европа на удержан армії і флоту 7 мільярдів 320 мільонів марок (7,320,000,000) Кілько то можна вдержати шкіль за сі гроші? І чи потрібне кому військ? Чи потрібно, щоб 4 мільони людей марнувало час і житє при війську?

Кілько людей може вижити наша земля?

Сим питанєм займаєт ся учений Павло Вальод. Найбільше поживи дають людям рослини, тому можна управляти ще величезні простори землі, яких досі людська рука ще не доторкнула ся. На одного Японця припадає 200 кілограмів збіжа, на Німця 450 кілогр., а на Американця 1000. Таке велике зуживанє збіжа пояснюєт ся плеканєм худоби, котра також потребує багато збіжа. Англійський географ Навенштайн начислив на сьвітї поживи для 6 мільярдів людей, а статистик Фірке для 9 мільярдів. Знов Опенгаймер каже, що земля при будучім розвитку техніки та обмеженю поживи ростинами може вижити 200-350 мільярдів людей. Після німецького способу житя треба на одного чоловіка лише пів гектара землі; тоді могло би вижити на сьвітї 5-600 мільонів людей. Коли

пріймемо японський спосіб поживи, тоді одержимо 22-400 мільонів можливих мешканців землі.

УЖЕ вийшла з друку! — Кінець — ТІТАНІКА

Правдивий зворушаючий опис найбільшої морської катастрофи, про те, як більше як тисяч п'ять сот людей в ній згинуло, з образками — ціна 40 центів.

Так само і друга гарна книжочка

ЩОСТАЛО СЯ З РУДОЛЬФОМ АВО

трагед. на замку Маєрлінг з образками, 224 сторін, ціна 60 центів.

Серце чоловіка — 2 вид. 15ц.
Убийники — друге вид. 35ц.
Короля — чудна історія про спроту 40ц.

Цікаві книжки:

- Боротьба Англійських колоній за волю 35ц.
- Серед вічних снів і ледів 25ц.
- Поміж землею і небом — дещо про літанє 10ц.
- 3 житя первісного чоловіка — популярна розвідка 25ц.
- Дрепер: Історія Боротьби Віри з наукою 50ц.
- Що думають соціалісти? 10ц.
- Кров за кров 5ц.
- Причта про воду 5ц.
- Найновіше чудо в Ченстохові, — як ксьондз замордував брата 15ц.
- Злочин і Злочинці 5ц.
- Як утік Січинський з Діброви 10ц.
- Личинський на волі 10ц.
- Чому попи не женят ся 10ц.
- Обсерватор Проститутки 5ц.
- Нові Півні в Старим Кінцем (Новомодні Коляди і шедрівки) 25ц.
- Про землю сонце і звізди (астрономія) 25ц.
- Каталогі Книжок, Інструментів, даром.

Ruska Knyharnia
850 MAIN ST. WINNIPEG MAN.

ЗНИЖЕНЕ ЦІН ПІДЧАС ВИСТАВИ.

Спеціально для людей з провінції. Маю честь повідомити моїх поважаних приятелів, так з міста як і з провінції спеціально, що на час вистави даю велику знижку на убраннях мужеських, діточих, черевках, дощівниках і других річах, яких маю велику скількість на складі.

Такого зниження ціни не було ще в Винніпегу. Зайдіть до мого штору а се Вам оплатить ся.

L. GOLDSTEIN
842 Main St. Cor. Dufferin
Winnipeg Man.

КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІАЛЬНА Ю. Мачули

Пологоджує слідуєчі справи: Виробляє контракти купна і продажі, повномочія, перепроваджує перетрактати спадкові в старім краю, як також займає ся справами тужейшими, а імено вироблюванєм паперів горожанських, агрїментів і всьляких угод.

Ассекуюро на житє і від огню, продаю шіфкарти, висилаю гроші; також продаю, купую і міняю фарми, міські реальности і гавни. Пишіть або приходіть на адресу:
GEO. MACZULA
Notary Public & Commissioner.
796 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 1784.

Европейцям впало в очи, що Китайці закупувають багато часописий переважно англійських, французьких і німецьких. Се їм схлїбляло, бо думали вони, що Китайці стали прендїв раз цікавити ся житєм Европейців і їх політикою. Тимчасом по якімсь часі показало ся, що вони окривають газетами і груди і черева. І тепер доперва вияснила ся ціла річ. Отсе у Китайців виробила ся думка, що часописї є одинокиим середниками проти студенї. Щоби отже не перестудити ся, закривають вони ним черева і груди як місця найбільше приступні для студенї.

На пресовий фонд „Р. Н.“

- зложили Товариші;
- Р. Рєгнер \$1.00
- М. Маник 1.00
- М. Мартинук 0.50
- Г. Дасчук 0.50
- Н. Биразан 0.25
- Жертводавцям щира подяка.

Тов. в Отаві і Торонто!

Коли хочете сачите всечесне письо Стефанька, то пишіть на адресу: Каділо, 880 Main St. Там продаєт ся на кавалки і на гурт. Ціна кавалка бузі 10 ц. фунт \$1 Сипіть ся поки ще сьвіже, бо незадовго буде вже чуті. I. I.

Велика випродаж лотів на С. P. R. TRANSCONA

Нащо ще вам казати, колиж ви самі знасте і видите як ваші сусіди і знакомі зробили маєтки на С. P. R. TRANSCONA. Нам зістало ся ще кілька лотів, і то так близьк, що як би кинув буком з нашого будь котрого лота то впалив би аж в Раунгавз. Сї лоти лишили ся ще від компанії то значить, що продають ся з першої руки, за богато тавьші ціни, як ті лоти, котрі продають ся з другої або з руки. Сї лоти можеть кушити з \$25 готівкою а решту грошин на легкі сїлати по \$10 місячно. Ми можемо замінити сї лоти за „Clear Towns Title“ (Чистий Торне Тайтл), значить за гавзи в Винніпегу і фарми.

Пишіть або заходіть до нашого офісу, а ми маємо вповні поінформуємо. З поважанєм
Старокраєва канцелярія
FENSON & SCHILLER
854 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 162

WINNIPEG YARD Redwood & McKenzie St. Phones St. John 1132 -- 910
TRANSCONA YARD Melrose & Kanata Phone St. John 1507

Dominion Lumber & Fuel Co. Ltd.

WINNIPEG & TRANSCONA
ДОСТАВЦІ РІЖНОГО РОДА МАТЕРІАЛУ ДЛЯ БУДОВИ.
Маємо стало на складі лати, гонти, вікна, двері і всяке викінченє внутр. Тверде дерево спеціально до викінчуваня. Всякого рода дерево, вуголь завжди маємо також на складі в Трансконі.

НОВІТНЯ БІБЛІОТЕКА

видає красні твори своєї й чужої літератури, як повісти, оповіданя, драми, новелї естетично-критичні, нариси і т. д.

- Досї вийшли:
- Г. Гауптман: Пере д сходом сонця. 20
 - Мопасан: Історія одной дівчини з фарми. 20
 - Л. Андрєєв: Чорні маски. 20
 - М. Яцків: Adagio consolante. 20
 - Ст. Жєромський: „Табу“ і інші оповіданя. 20
 - Едгар А. По: Елеонора і інші оповіданя. 20
 - М. Оришн: Тяжка заповідь. 20
 - 9. П. Альтенберг: Як я побачу... 20
 - В. Вирчак: 1,000,000 (оповіданє). 20
 - Ан. Франс: Цезар Бордасія. 20
 - Е. Т. А. Гофман: Дожа й догарєсса. 40
 - 14. М. Яцків: Смерть Бога.
- В друку — богато ілюстрована лірична драма В. Іачовського: „Ладї й Маренї терношїй огонь мій...“
Передилата на 12 випусків \$ 2.50
Каталогі книжок даром.

RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

Вуголь і дерево!

Портал вугля \$5-50
Всякого рода вуголь і дрова в кордах. Також будівляні прибори, пісок, цемент, шутер і т. п.
The Northern Supply Co.
Наш телефон: 667 Henry Ave. Garry 2486
431 Jessie Ave. Ft. Rouge 255

MAPLE LEAF CAFE

864 MAIN ST.
Наша реставрація є отворена день і ніч. Пять долларовий мількет продаємо за чотири. Один обід коштує 25¢ при лядї чи в Ідальни. Обслуга скоро і чемна.
PHONE: 159 ST. JOHNS.

Читайте і ширіть одиноку робітничу часопись „Робочий Народ“.

ПОРЯДКОВЕ РІК V.

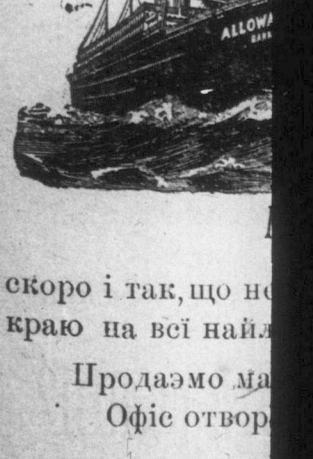
Товариші з „Спомагаючий вислав г. П. Крата, Nest, Летбрідж, Крами Видавничої Свої заснавні відділяв нові. Просимо морально і матерія да“, так і для ціло Тов. Крат поч загостить до Госме Також надєсь він Валій, Нортбен і других місцевости шукуть ся на адрес а тоді т. Крат по бажанє.

НОВИНИ

Страйк в Полудневї В копальнях золотанєсбургі, в . По Африці розгорів ся страйк. Військ для коєня“ страйкарів стріляти. Зі сторони нків впало 2 трупи ло 30 зістало ранєв Страйк, як доноє грами, має бути дужий.

Начали попа за „Вантиский піні Франці, в Річмондія)зістав прогнані хї за те, що поїдлу замужну парохїян оправдував ся тим, хаючи скарг женцхатні клопоты, поц „зі співчуття“. А „співчуття“ було в богато вже парохїян ли не послушали правданя.

Російський полковник В Варшаві арешт

скоро і так, що не краю на всі най Продаємо ма Офіс отвор
ALL
C. GEN
657 Main S